

СТАНОВИЩЕ
от
проф. д-р Снежина Колева Бисерова

член на научно жури по процедура за заемане на академична длъжност
„доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство
Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графичен
дизайн),
за нуждите на катедра „Визуални изкуства“,
Факултет по науки за образованието и изкуствата
СУ „Св. Климент Охридски“.
Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 103 / 12. 12. 2023 г.

Процедурата на конкурса е в пълно съответствие с изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности.

На първото заседание на журито са спазени нормативните изисквания за присъствено и неприсъствено участие в заседанието и са избрани рецензенти, както и членове на журито, които да изготвят становища.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графичен дизайн), участва един кандидат – гл. асистент д-р Явор Спасов Грънчаров.

Кандидатът има интереси в областта на темата на конкурса „Графичен дизайн“ и изпълнява минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 8. Изкуства, Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.

1. Данни за кандидата

Биографията на Явор Спасов Грънчаров свидетелства за задълбочени професионални интереси и компетенции в областта на графичния дизайн във всички негови аспекти. С фокус върху приносите и постиженията на кандидата, ще отбележа някои съществени моменти от нея, които могат да

послужат като база за аргументиране на качествата му в контекста на настоящия конкурс.

През 2005 г. Явор Грънчаров завършва бакалавърска програма в специалност „Изобразително изкуство“ в СУ, ФНПП (понастоящем – Факултет по науки за образованието и изкуствата)

От 2007 г. Явор Грънчаров е магистър по „Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство“, специалност „Изобразително изкуство“ в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНПП (понастоящем ФНОИ), Катедра „Визуални изкуства“.

През 2019 г. придобива образователната и научна степен „доктор“ по 1.3 Педагогика на обучението по (Методика на обучението по изобразително изкуство), след успешно защитен дисертационен труд към Катедра „Визуални изкуства“, Факултет по науки за образованието и изкуствата на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ на тема: „Съвременни тенденции в графичния дизайн и приложението му при създаване на учебници, учебни помагала и рекламни материали. От 2017 г. Явор Грънчаров е редовен асистент по „Графичен дизайн“ и „Софтуер за графичен дизайн“ към СУ „Св. Кл. Охридски“, ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“.

От 2020 г. е главен асистент по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Софтуер за графичен дизайн, Графичен дизайн и визуална комуникация, Графичен дизайн).

От 2002 г. и до настоящия момент работи на свободна практика в областта на графичния дизайн и рекламата за различни фирми и институции.

От 2020 до 2024 г. Явор Грънчаров участва в множество национални и международни групови изложби и реализира две самостоятелни изложби: „Интеграция в алгоритми“, галерия „Алма Матер“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2023 г. и „Графичният дизайн –

визуализация на идеи “, самостоятелна изложба, зала 12 на Нишкия университет, Сърбия, 2023 г.

2. Обща оценка на хабилитационния труд на кандидата и на приносите в него

Хабилитационният труд е базиран на едноименното издание „Графичният дизайн – съвременни тенденции, естетика, функционалност“, (каталог), Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2023 г. и съдържа три обособени раздела, които коментират и визуализират главните приносни аспекти в работата на Явор Грънчаров като графичен дизайнер и преподавател в катедра „Визуални изкуства“ към ФНОИ. Представената художественотворческа продукция отговаря напълно на спецификата на конкурса като обем и съдържание.

Първият раздел е посветен на дейности и реализации в областта на графичния дизайн и уеб дизайна, като включва графично оформление на различни книжни и онлайн издания. Явор Грънчаров има над двадесетгодишен опит в областта на графичния, рекламния дизайн и предпечатната подготовка. Представените тук дизайни произтичат от неговата професионална ангажираност към катедра „Визуални изкуства“ и Факултета по науки за образованието и изкуствата и са подбрани с цел да се акцентира предимно върху преподавателската и практическата активност на автора. Като цяло, те са високо естетически издържани, иновативни като дизайн и носят специфичен авторски почерк, независимо от разнообразната си функционалност. Тук са приложени графични дизайни главно на книжни и дигитални издания. Принос в типографско отношение към оформлението на изданията, е използването на шрифтови гарнитурни с българска кирилска форма на буквите. Изданията са съобразени с нормите за хигиена на четенето.

– Сред представените дизайни на печатни материали особено впечатляващи за мен са оформленията на каталозите „Графични трансформации. Българска и нидерландска графика и арт книга“ и „А/СИМЕТРИЯ“, както и цялостният дизайн на трите електронни списания на ФНОИ „Визуални изкуства и музика“, „Педагогически и социални изследвания“ и „Специална педагогика и логопедия“, отличаващи се със елегантна стилност и визуална идентичност.

– Разделът съдържа и разнообразни произведения от областта на рекламния дизайн – (глави на календари, корици на тефтери и сувенири за ФНОИ), както и визуални материали, които са специално разработени за катедра „Визуални изкуства“ – новото лого на катедра „Визуални изкуства“, отличаващо се с изчистеност и модерна визия; плакати и постери, създадени по повод на различни изложби на катедрата. Със своята стилово-естетическа издържаност, визуална атрактивност и същевременно, майсторски изведена идентичност те по най-добрия начин се вписват в цялостната стратегия на факултета и в частност, на катедра „Визуални изкуства“ за привличане на студенти и поддържане на връзките с образователната общност.

– Уеб дизайн

Явор Грънчаров е автор на редизайна на официалния уеб сайт на Факултета по науки за образованието и изкуствата, който не само се отличава с естетически привлекателна визия, но и в пъти улеснява навигацията и функционалността при представянето и достъпването до информацията и дейностите на ФНОИ в онлайн пространството и дигиталните медии.

С елегантност, съвременна визия и същевременно, с ясна структурираност и функционалност се отличава и уеб дизайнът на сайта “Artprojects” към ФНОИ, предназначен за презентирание на художественотворчески проекти, изложби и др., който Явор Грънчаров е

създал на базата на специално разработен шаблон и който до момента администрира и поддържа.

3. Вторият раздел „Творчески изяви“ съдържа произведения от областта дигиталната графика, представяни в самостоятелни и в групови изложби.

Основен фокус в този раздел представлява серията от 18 дигитални графични листа, създадени специално за самостоятелната изложба „Интеграция в алгоритми“, представена в галерия „Алма Матер“, СУ „Св. Климент Охридски“, 2023 г. Създадена изцяло чрез възможностите на приложния дигитален софтуер и реализирана като дигитален печат, серията интерпретира проблема за изкуствения интелект по особено иновативен начин, използвайки художествената изразителност на 3D рендърите и включването на различни текстури, графични елементи и филтри.

Главният акцент в изложбата са 10-те графични листа „Интеграция в алгоритми I-X“; мащабни по своя формат (147 x 105 см), атрактивно фрагментирани, работите носят до голяма степен декларативността на плакати, които същевременно пораждаат сложно и многопластово въздействие върху зрителя в контекста на актуалните обществени, научни и чисто морални аспекти на дискурса за изкуствения интелект в съвременния свят. Съчетавайки ги умело с квадратните, майсторски прекадрирани кавалетни композиции (8 на брой, с формат 40 x 40 см), художникът организира пространството на изложбата по начин, осигуряващ ритъм на наточване и паузи, така необходими за цялостното и пълноценно зрителско възприятие. Впоследствие, серията е допълнена с

още 3 графични листа, при които основният пластичен проблем е доизведен и обогатен графично.

Всички приложени от кандидата работи в този раздел от хабилитационния труд се отличават с обособен авторски почерк, съвременно звучене и свидетелстват не само за виртуозното познаване на разнообразните възможности на широк диапазон от приложни дигитални софтуерни продукти за графичен дизайн, но и за стремежа на художника към непрекъснато търсене на нови изразни възможности, развитие и надграждане в стилово-естетически аспект.

Тук трябва да бъдат акцентирани и експерименталните технологични и пластически открития на Явор Грънчаров в използването на 3-D принтирането за създаване на триизмерни художествени артефакти, ръчно надградени. (CONTEMPORARY 5 - 3D печат, дърво, акрил, 40 x 29,5 x 15 см, представена на изложбата „Дух и материя. Инспирации“, галерия „Алма Матер“, 2024). Тук особено съществен принос представлява внедряването на работа с 3D програми непосредствено в процеса на преподаване в специалност „Графичен дизайн“, което ще предостави нови възможности в създаването на „интерактивни и визуално по-сложни проекти в областта на графичния дизайн“.

4. Оценка на педагогическата и учебна дейност на кандидата

Третият раздел на хабилитационния труд на Явор Грънчаров съдържа доказателствен материал, свързан непосредствено с неговата преподавателска и учебна работа във ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“. Забележителните компетенции и опитност на автора в използването на

широк диапазон приложни графични софтуерни продукти и умението му да ги предава по достъпен и креативен начин на студентите мога да отбележа като важен приносен момент в преподавателската му работа. Активността му като преподавател включва множество дейности: създаване и актуализиране на учебни програми за редица задължителни и избираеми дисциплини в о.к.с. „Бакалавър“, специалност „Графичен дизайн“, участието му в екипа за разработването на нов учебен план за специалност „Графичен дизайн“ през 2021г.; ръководството на международен художественотворчески проект и ативното му участие в други такива, които включват участието на преподаватели и студенти от катедра „Визуални изкуства“ на ФНОИ на СУ „Климент Охридски“; провеждането на лекции, уъркшопи и майсторски класове в България и чужбина и др. Всички те по безспорен начин доказват приноса на Явор Грънчаров като преподавател в катедра „Визуални изкуства“. Той създава и набор от авторски презентационни материали, визуализиращи и структуриращи стъпка по стъпка овладяването на софтуерни продукти за графичен дизайн, както и важни етапи от лого-дизайна и предпечатната подготовка на различни видове издания, който безспорно е от значителна полза за студентите. Разработени специално с цел адаптиране на процеса на преподаване на различни дисциплини онлайн по време на пандемията от COVID-19, тези учебни материали не само изпълниха великолепно своето предназначение, но и понастоящем имат своето място и значение в работата със студентите, насърчавайки техния интерес към разработването на разнообразни продукти от графичния, корпоративния и рекламен дизайн.

5. Заключение

Въз основа на направения дотук анализ на хабилитационният труд, с който гл. асистент Явор Грънчаров се явява в настоящия конкурс, имам основанията да потвърдя неговия, като цяло, приносен характер. В документацията, предоставена за конкурса, кандидатът ясно формулира и доказва приносните моменти в него, които считам за обективни, категорично аргументирани и изцяло ги подкрепям.

В резултат на това, давам своята положителна оценка на кандидатурата и убедено предлагам на уважаемото научно жури да избере Явор Спасов Грънчаров на академичната длъжност „доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство, Професионално направление 8. 2. Изобразително изкуство (Графичен дизайн) за нуждите на катедра „Визуални изкуства“, Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“.

12. 03. 2024 г.

проф. д-р Снежина Бисерова

София